

Promo-LEX vine cu detalii noi privind Referendumul de revocare a Primarului de Chişinău şi Alegerile locale noi din 10 localităţi

19 noiembrie 2017

Ora 15:00

În ziua de duminică, 19 noiembrie 2017, Asociaţia Promo-LEX a dat publicităţii constatări intermediare privind desfăşurarea referendumului de revocare a Primarului de Chişinău şi alegerilor locale noi din 10 localităţi din ţară.

Constatările Asociaţiei au fost făcute în baza informaţiilor semnalate de observatorii din secţiile de votare (SV), care au fost acreditaţi de autorităţile electorale.

Prezenţa materialelor de publicitate, afişelor, panourilor electorale din raza secţiei de votare (100 metri de la localul secţiei) – 1 caz

SV 232, Râşcani, Chişinău. Pe panou în interiorul SV, unde era afişat mesajul: „Eşti patriot, nu ieşi la vot.”

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor – 12 cazuri

Potrivit cadrului regulatoriu, urnele staţionare trebuie să aibă 4 sigilii, iar cele mobile -2. Însă, au avut loc abateri de la aceste norme, după cum urmează.

SV 108, Buiucani, Chişinău. La ora 11.10 preşedintele Biroului Electoral al Secţiei de Votare (BESV) a mai adus un sigiliu (al 4-lea) pentru urnele de vot.

SV 291, Ciorescu, Chişinău. La sigilarea urnelor au fost aplicate câte 2 sigilii la 2 urne staţionare şi câte un sigiliu la urna mobilă.

SV 245, Râşcani, Chişinău. Trei urne de vot din SV au câte 2 sigilii, urna mobilă – 2 sigilii. Preşedintele nu a întreprins nimic, în condiţiile în care au mai rămas sigilii neutilizate.

SV 230, Râşcani, Chişinău. Sunt 3 urne în SV, dintre care două au câte 2 sigilii şi una are 3 sigilii.

SV 294, Râşcani, Chişinău. S-a depistat că la ambele urne de vot sunt doar câte două sigilii.

SV 297, Râşcani, Chişinău. Sunt 2 urne de vot staţionare. Una este sigilată cu 2 sigilii, una nu este folosită. Preşedinte BESV a declarat faptul că au primit doar 5 sigilii.

SV 252, Râşcani, Chişinău. Trei urne sunt sigilate cu câte două sigilii.

SV 253, Râşcani, Chişinău. Iniţial urnele aveau: una – trei sigilii, iar alta – două. După sesizarea observatorului, a fost adăugat încă un sigiliu la cea cu două.

SV 220, Râşcani, Chişinău. Sunt 4 urne de vot în cadrul BESV, 3 staţionare şi 1 mobilă. Din cele 3 staţionare una este de rezervă, respectiv 2 urne sunt sigilate cu câte 2 sigilii. Motivul este lipsa sigiliilor.

SV 231, Râşcani, Chişinău. Au fost constatate 3 urne de vot staţionare şi una mobilă. Toate urnele staţionare au fost sigilate doar cu câte 3 sigilii, motivul invocat de preşedintele BSV fiind faptul că Pretura a acordat SV doar 10 sigilii.

SV 238, Râşcani, Chişinău. S-a constatat că ambele urne de vot staţionare au fost sigilate doar cu câte 3 sigilii.

SV 302, Stăuceni, Chişinău. S-a constatat că cele 2 urne de

vot staționare sunt sigilate cu 2 sigilii și urna mobilă are doar un sigiliu. Președintele BSV a declarat că dispune doar de atâtea sigilii.

Votarea nejustificată în grup (în cabina de vot s-au aflat 2 sau mai multe persoane) – 1 caz

SV 190, Ciocana, Chișinău. Două persoane au intrat în aceeași cabină de vot. Membrii BESV au intervenit, însă aceștia deja au reușit să aplice ștampila „votat”.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul și/sau în apropierea secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 2 cazuri

SV 71, Buiucani, Chișinău. Un alegător în incinta secției de votare făcea agitație electorală. Ulterior, a fost sesizată verbal președinta SV, după care aceasta a rugat alegătorul să părăsească SV.

SV 132, Centru, Chișinău. În incinta SV, un observator din partea unui participant la referendum discuta cu un membru al comisiei despre realizările și eșecurile primarului general vizat în procedura de revocare.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri – 2 cazuri

SV 168, Ciocana, Chișinău. În intervalul orelor 9.45-10.00, sistemul SIAS Alegeri nu a funcționat datorită faptului că a picat conexiunea la internet.

SV 168. Ciocana, Chișinău. În programul SIAS, un alegător era deja înregistrat precum că ar fi votat. Doamna, însă, a insistat să voteze și i s-a permis. În acest sens, ea a menționat că la alegerile prezidențiale a fost aceeași problemă – la fel cineva ar fi votat în locul acesteia.

Deficiențe în listele electorale – 10 cazuri

SV 276, Ciocana, Chișinău. În baza de date SIAS alegătorul este indicat cu drept de vot însă în listele electorale de tipar nu este identificat. Președintele BESV a contactat organele electorale superioare, după care a permis să voteze

și să fie inclusă în lista electorală suplimentară.

SV 108, Buiucani, Chișinău. În listele electorale de bază au fost identificate două persoane decedate. În acest sens, copiii au adus certificatele de deces pentru a confirma datele. În rezultat, persoanele respective au fost excluse din listă.

SV 299, Stăuceni, Chișinău. Un alegător cu reședința în raza secției, în momentul în care a mers să se identifice în listele electorale, precum și în programul SIAS, a depistat faptul că nu este inclus. Prin urmare, a fost anunțat președintele BESV și i s-a permis votarea fiind inclus pe lista electorală suplimentară.

SV 105, Buiucani, Chișinău. Un alegător era inclus în SIAS Alegeri, însă nu și pe listele electorale de bază. Ulterior, președintele a permis votarea și alegătorul a fost inclus pe listele suplimentare.

SV 103, Buiucani, Chișinău. Un cetățean cu reședința pe str. Belinschi 59, vota de obicei în SV 101. Pe motiv că acolo nu a fost identificat a fost direcționat către SV 103, unde la fel nu a fost găsit în liste. Președintele BESV a sunat la pretură, însă problema nu s-a rezolvat și cetățeanul nu a votat.

SV 248, Râșcani, Chișinău. O alegătoare a mers la secția de votare unde mereu își exercita dreptul de vot. În programul SIAS Alegeri a fost identificată, dar nu și în listele electorale tipărite. Astfel președintele BESV i-a indicat să meargă la o altă secție de votare din preajmă pentru a vedea dacă este acolo înregistrată, iar mai apoi i-a propus alegătoarei să voteze pe lista electorală suplimentară. În ultimă instanță, doamna a renunțat să voteze.

SV 20, Botanica, Chișinău. Un alegător verificând lista electorală a depistat două persoane necunoscute având reședința în apartamentul său, respectiv, acestea fiind

incluse în lista electorală de bază.

SV 138, Centru, Chișinău. S-a constatat lipsa unui alegător în listele electorale. Acesta numai are viza de reședință la adresa veche, neavând însă o altă adresă de reședință/domiciliu (nu este înregistrat la nici o adresă). Dat fiind faptul că alegătorul a insistat să voteze, după discuția Președintelui BESV cu responsabilii de la CEC, acestuia i-a fost restricționat dreptul de a vota.

SV 265, Buiucani, Chișinău. Un alegător a fost identificat în baza de date SIAS, dar nu și pe liste electorale de tipar. Astfel a fost inclus pe listele suplimentare și a votat.

SV 105, Buiucani, Chișinău. Circa 10 alegători care au votat la alegerile precedente în SV 105, la referendumul local nu se regăsesc în listele electorale de baza. Persoanele date figurează în alte SV pe liste (conform datelor oferite de operatori). Au plecat fără să voteze, menționând că nu mai merg deloc să voteze.

Fotografierea buletinelor de vot – 2 cazuri

SV 158, Ciocana, Chișinău. Un alegător a fotografiat buletinul de vot după ce a aplicat stampila „votat”, președintele l-a oprit, l-a rugat să șteargă poza, dar acesta a refuzat. A fost chemată poliția ca să clarifice situația.

SV 111, Buiucani, Chișinău. O alegătoare a fotografiat buletinul de vot, după aplicarea ștampilei de vot. La insistența membrilor comisiei și a unor observatori, poza a fost ștearsă.

Neclarități privind înțelegerea conținutului întrebării supuse referendumului de către alegători – 7 cazuri

SV 87, Buiucani, Chișinău. Un alegător aflat în secția de votare era consultat prin telefon pentru ce opțiune să voteze. În timpul discuției a strigat că votează “pentru”. După care a întrebat membrii comisiei dacă se votează anume așa, aceștia însă nu au dorit să se implice. După aceasta a votat.

SV 58, Botanica, Chişinău. O alegătoare în vârstă s-a deranjat că nu înţelege întrebarea şi a cerut consultare de la membrii comisiei. Nu a primit răspunsul aşteptat şi a rupt buletinul de vot. Preşedinta a sesizat poliţia şi a întocmit un act conform procedurii. Doamna nu a mai vrut să voteze şi a fost condusă de poliţist afară.

SV 27, Botanica, Chişinău. Un alegător a solicitat eliberarea unui al doilea buletin, motivul invocat fiind votarea greşită din cauza neînţelegerii întrebării. Dat fiind faptul că Preşedintele BESV era ieşit, alegătorul a rupt buletinul. După revenirea preşedintelui, a fost eliberat al doilea buletin de vot, cu elaborarea procesului-verbal pentru buletinul de vot stricat.

SV 315, Botanica, Chişinău. Un alegător intenţiona să iasă din SV cu buletinul de vot pentru a se consulta, din cauza neînţelegerii întrebării, însă a fost oprit de către membrii BESV.

SV 27, Botanica, Chişinău. Au intrat două persoane în cabina de vot şi au încercat să telefoneze, după ce li s-au făcut observaţii au lăsat buletinele de vot pe masa membrilor comisiei şi au ieşit afară să telefoneze. După care au intrat şi au votat.

SV 27, Botanica, Chişinău. O alegătoare, după ce a primit buletinul de vot, s-a îndreptat spre cabină şi a telefonat pe cineva ca să se consulte privind opţiunea necesar de selectat. Chiar dacă i s-a făcut observaţii, ea a continuat dialogul. Oricum doamna a votat.

SV 131, Centru, Chişinău. Un alegător nu înţelegea care este sensul cuvintelor "pentru" şi "contra." Prin urmare, s-a apropiat de membrii BESV, ca să-i explice. După ce au discutat, dumnealui a mers să voteze.

Implicarea în procesul electoral a observatorilor din partea participanţilor la referendum – 2 cazuri

SV 190, Ciocana, Chişinău. Unui alegător vorbitor de limba rusă, i s-a oferit buletin de vot în limba română, el nu s-a arătat deranjat de acest fapt. Observatorul unui participant la referendum s-a implicat, întrebând de ce nu i s-a oferit buletin de vot în rusă, așa cum acesta s-ar putea să nu înțeleagă unele cuvinte.

SV 190, Ciocana, Chişinău. Alegătorul a întrebat unde să aplice ștampila. Observatorul unui participant la referendum i-a indicat alegătorului locul unde să aplice ștampila.

Altele

SV 252, Râșcani, Chişinău. Observatorul îngreșea observarea urnei de vot de către ceilalți observatori prin faptul că stătea la o distanță de aproximativ 2m de urna respectivă. Atunci când președintele a solicitat să se îndepărteze de urnă, la un moment dat s-a iscat o situație de conflict.

SV 246, Râșcani, Chişinău. S-a constatat o tentativă de votare fără fișa de însoțire. Faptul că fișa lipsește a fost constatat doar după semnarea alegătorului în listele electorale. După o ceartă cu membrii BESV, a fost restricționată votarea, fiind întocmit un proces-verbal în privința semnăturii alegătorului în liste.

SV 205, Râșcani, Chişinău. Un alegător a deteriorat buletinul de vot după exprimarea opțiunii. La tentativa de a părăsi SV cu buletinul de vot deteriorat, președintele BESV i-a luat buletinul de vot rupt și l-a inclus în urna de vot.

SV 118, Centru, Chişinău. Observatorul din partea unui participant la referendum discuta cu membrii BESV – fapt ce deranja participanții la procesul electoral. Urmare a notificării președintelui BESV, observatorul a argumentat prin faptul că el nu vorbea despre referendum.

SV 53, Botanica, Chişinău. O persoană a ieșit cu buletinul de vot în afara SV și nu s-a mai întors. Erau prea mulți alegători și nimeni nu a întreprins nimic.

SV 216, Râșcani, Chișinău. Un alegător a vrut să vadă în listele electorale cine mai are viza de reședința în apartamentul său, nu i s-a permis. Președintele i-a explicat că aceasta trebuia să verifice înainte de alegeri, alegătorul avea careva pretenții, asta a cauzat deranj, în final a părăsit incinta.

Misiunea de Observare Promo-LEX

a Alegerilor locale noi din 19 noiembrie 2017 constată:

Implicarea membrilor BESV în procesul electoral – 2 cazuri

SV 19/24, s. Fundurii Noi, Glodeni. Observatorul și persoana cu drept de vot consultativ de la un concurent electoral întreabă și notează numele și prenumele alegătorilor. Iar în cazul în care nu reușeau să noteze, se apropiau de președintele BESV și acesta le comunica numele alegătorilor. Același lucru l-a făcut și observatorul de la un alt concurent electoral.

SV 6/9, s. Berlinți, Briceni. Un membru BESV, din partea unui concurent electoral, împreună cu observatorul din partea aceluiași concurent au ajutat un alegător în etate să voteze. Alți membri BESV sau observatori nu au reacționat în niciun fel la această situație.

Prezența persoanelor neautorizate în incinta sau în perimetrul de 50 de metri ai secției de votare – 3 cazuri

SV 19/24, s. Fundurii Noi, Glodeni. Doi reprezentanți raionali ai unui concurent electoral au intrat în SV și timp de 10 minute au discutat cu membrii BESV și observatorii. Mesajul principal fiind ca "totul să fie bine." Un membru BESV i-a rugat să părăsească SV, inițial aceștia au invocat că au dreptul să se afle în SV, după care au ieșit, la fel au discutat cu câțiva alegători în perimetrul a 50 m în afara SV.

SV 19/24, s. Fundurii Noi, Glodeni. În apropierea SV la o distanță mai puțin de 50 m, într-o încăpere adiacentă, observatorul a văzut cum președintele BESV, cât și un membru

BESV împreună cu reprezentantul administrației raionale cu automobil de serviciu au intrat în încăperea și au discutat aproximativ 10 minute.

SV 6/9, s. Berlinți, Briceni. Un grup de 6 persoane împreună cu observatorul din partea concurentului pe perioada a 15-20 minute intrau în discuții cu alegătorii după ce aceștia au votat la o distanță de aproximativ 10 m. După care s-au urcat în mașini și au plecat.

Deficiențe în listele electorale – 1 caz

SV 7/63, s. Zărnești, Cahul. Un alegător a fost identificat în SIAS Alegeri, dar pe listele de bază nu figura. A fost inclus în lista suplimentară.

Utilizarea actelor de identitate neconforme prevederile legale în procesul de votare – 2 cazuri

SV 20/40, c. Lăpușna, Hâncești. Un alegător a votat în baza copiei buletinului de identitate, pe care a și fost aplicată ștampila cu mențiunea „Alegeri locale noi 19.11.2017”. În pofida intervenției unui membru BESV, președintele biroului a permis, motivând prin faptul că alegătorul este prezent în SIAS Alegeri.

Fotografierea buletinelor de vot – 1 caz

SV 30/11, s. Căpriană, Strășeni. Au fost constatate 2 cazuri de fotografiere a buletinului de vot, în fiecare caz președintele BESV a atenționat alegătorii că nu este permisă pozarea, alte măsuri nu s-au aplicat.

Accesibilitate limitată pentru persoane cu necesități speciale – 1 caz

SV 30/11, s. Căpriană, Strășeni. Două persoane, reprezentanți ai unei Asociații pentru persoane cu dizabilități au adus cu ei vreo 7 beneficiari, alegători cu dizabilități locomotorii și mentale, ei i-au ajutat să voteze inclusiv aplicând ștampila votat pe buletine. SV nu este accesibilă pentru persoane cu dizabilități, a fost nevoie de a ridica căruciorul

cu alegătorul în mâini deoarece sunt vreo 5 trepte, iar pantă nu era.

Misiunea de observare Promo-LEX a referendumului local privind revocarea primarului general al mun. Chișinău are loc în perioada 4 octombrie – 20 noiembrie 2016. Astfel, modul în care se desfășoară referendumul este monitorizat prin intermediul a 5 observatori pe termen lung, a unui observator pe termen mediu și a unui coordonator regional., monitorizează procesul electoral în cadrul circumscripției electorale Chișinău în perioada 4 octombrie – 20 noiembrie 2016. În ziua scrutinului, Promo-LEX a delegat câte un observator pe termen scurt în fiecare secție de votare. Observatorii implicați în procesul de monitorizare au semnat Codul de conduită al observatorului național independent Promo-LEX, obligându-se să acționeze operativ, cu bună-credință și în mod non-partizan. Activitatea tuturor observatorilor este coordonată de echipa centrală a Asociației.

Activitatea misiunii de observare a Promo-LEX este susținută financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în rapoartele publice ale Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Emil Gaitur, Comunicator Promo-LEX – tel.: +37369172642;
email: emil.gaitur@promolex.md

Axenia Chirilov, Comunicator Promo-LEX – tel.: +37360168314;
e-mail: axenia.chirilov@promolex.md

Grafice realizate în baza informațiilor transmise de observatorii Promo-LEX:

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Misiunea de Observare a
Referendumului Local privind revocarea
Primarului General al municipiului
Chișinău din 19 noiembrie 2017

#observatorPromoLEX

Este permis accesul și observarea liberă în
secția de votare?

DA 100%
(307 SV)
NU 0

#observatorPromoLEX

Au fost înlăturate materialele de publicitate,
afișaje, panouri electorale din raza secției de
votare?

DA 96,42%
(296 SV)
NU 3,58%
(11 SV)

#observatorPromoLEX

Urnele de vot au fost sigilate potrivit
procedurilor legale?

DA 97,39%
(299 SV)
NU 2,61%
(8 SV)

#observatorPromoLEX

Deschiderea secțiilor de votare:

înainte 8,79%
de 7:00 (27 SV)
la 7:00 77,20%
(237 SV)
după 7:00 14,01%
(43 SV)

#observatorPromoLEX

Prezența operatorilor în secțiile de votare:
(conform legii - 2 operatori)

Cu respectarea 300 SV
normei: (97,72%)
Abateri de la 7 SV
normă: (2,28%)

#observatorPromoLEX

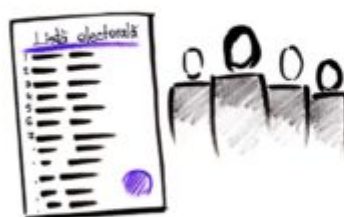
Numărul buletinelor de vot primite de secția de votare.

631 618

#observatorPromoLEX

Numărul de alegători incluși în listele electorale de bază în format pe hârtie.

620 676

#observatorPromoLEX

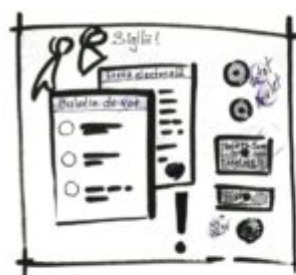
Câte cereri de votare la locul aflării erau înregistrate la ora deschiderii secției de votare?

890 în toate cele 307 SV

#observatorPromoLEX

Toate materialele necesare au fost prezente în secția de votare?

DA 99,35% (305 SV)

NU 0,65% (2 SV)

#observatorPromoLEX

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta sau perimetrul de 50 de metri ai secției de votare?

DA 0

NU 307

#observatorPromoLEX

Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV sunt păstrate în loc sigur în incinta secției de votare?

DA 94,46 % (290 SV)

NU 5,54 % (17 SV)

#observatorPromoLEX

Câte persoane au votat la secția de votare
până la ora 15.15 ?

78 981

#observatorPromoLEX